TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đề xuất quy định mới về bao thanh toán của tổ chức tín dụng

16:43 20/03/2024

Ngân hàng Nhà nước đang dự thảo Thông tư quy định về bao thanh toán và dịch vụ khác liên quan đến bao thanh toán của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài thay thế Thông tư số 02/2017/TT-NHNN.

Theo Ngân hàng Nhà nước, ngày 18/01/2024, Luật Các tổ chức tín dụng đã được Quốc hội thông qua và có hiệu lực kể từ ngày 01/07/2024. Việc rà soát, nghiên cứu tiếp tục đề xuất hoàn thiện pháp luật về bao thanh toán cần được khẩn trương thực hiện để tạo cơ sở pháp lý đồng bộ cho việc thực hiện các quy định của Luật Các tổ chức tín dụng (TCTD).

Bên cạnh đó, trong bối cảnh nền kinh tế Việt Nam hội nhập ngày càng sâu rộng, các hoạt động nghiệp vụ của tổ chức tín dụng phát triển ngày càng đa dạng, dưới nhiều hình thức và tiến dần đến các thông lệ quốc tế, việc ban hành một văn bản mới để thay thế Thông tư số 02/2017/TT-NHNN quy định về hoạt động

bao thanh toán của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài là rất cần thiết.

Thông tư này hướng dẫn các hoạt động liên quan đến nghiệp vụ bao thanh toán được quy định tại Luật Các TCTD 2024, đảm bảo các TCTD vẫn tiếp tục thực hiện hoạt động bao thanh toán, đồng thời bổ sung hướng dẫn các TCTD được cung ứng các dịch vụ liên quan đến bao thanh toán trên cơ sở tuân thủ quy định liên quan tại Luật Các TCTD năm 2024 về bao thanh toán và hoạt động cấp tín dụng.

Hoạt động bao thanh toán là hình thức cấp tín dụng, bao gồm bao thanh toán cho khách hàng là bên mua hàng và bên bán hàng; các dịch vụ khác liên quan đến bao thanh toán gồm các dịch vụ ngân hàng thực hiện thay cho đơn vị bao thanh toán bên bán hàng như: Quản lý, theo dõi sổ sách, hóa đơn, chứng từ liên quan tới khoản phải thu của bên bán hàng; thu nợ đối với các khoản phải thu.

Trường hợp không được bao thanh toán

Dự thảo nêu rõ, đơn vị bao thanh toán không được bao thanh toán đối với khoản phải thu, khoản phải trả sau đây:

Phát sinh từ hợp đồng mua, bán hàng hóa, cung ứng dịch vụ bị pháp luật cấm.

Phát sinh từ hợp đồng mua, bán hàng hóa, cung ứng dịch vụ có thời hạn thanh toán còn lại dài hơn 180 ngày kể từ ngày nhận được đề nghị bao thanh toán.

Phát sinh từ hợp đồng mua, bán hàng hoá, cung ứng dịch vụ có thoả thuận không được chuyển giao quyền và nghĩa vụ trong hợp đồng hoặc có điều khoản bù trừ công nợ.

Phát sinh từ hợp đồng cung ứng dịch vụ trong lĩnh vực tài chính, ngân hàng và bảo hiểm theo quy định của Thủ tướng Chính phủ về Hệ thống ngành kinh tế của Việt Nam.

Đã được bao thanh toán hoặc đã được sử dụng để đảm bảo cho nghĩa vụ nợ khác.

Đã quá hạn thanh toán theo hợp đồng mua, bán hàng hóa, cung ứng dịch vụ.

Đang có tranh chấp.

Phương thức bao thanh toán

Theo dự thảo, có 03 phương thức bao thanh toán sau:

1- Bao thanh toán từng lần: Mỗi lần bao thanh toán, đơn vị bao thanh toán và khách hàng thực hiện thủ tục bao thanh toán và ký kết hợp đồng bao thanh toán.

2- Bao thanh toán theo hạn mức: Đơn vị bao thanh toán xác định và thỏa thuận với khách hàng một mức nợ bao thanh toán tối đa được duy trì trong một khoảng thời gian nhất định và việc sử dụng hạn mức này. Mỗi năm ít nhất một lần, đơn vị bao thanh toán xem xét xác định lại hạn mức và thời gian duy trì hạn mức này.

3- Bao thanh toán hợp vốn: Hai hay nhiều đơn vị bao thanh toán cùng thực hiện bao thanh toán đối với một hoặc một số khoản phải thu hoặc khoản phải trả của khách hàng, trong đó một đơn vị bao thanh toán làm đầu mối thực hiện việc tổ chức bao thanh toán hợp vốn.

Đồng tiền bao thanh toán

Dự thảo Thông tư sửa đổi quy định về đồng tiền bao thanh toán theo hướng cho phép đơn vị bao thanh toán được xem xét, quyết định bao thanh toán bằng ngoại tệ đối với khoản phải thu bằng ngoại tệ; đối với khoản phải trả bằng ngoại tệ của khách hàng, đơn vị bao thanh toán được thực hiện bằng ngoại tệ nếu khách hàng là người không cư trú hoặc khách hàng là người cư trú thuộc đối tượng được vay ngoại tệ theo quy định về cho vay bằng ngoại tệ của TCTD đối với khách hàng vay là người cư trú.

Lý do sửa đổi: Đối với bao thanh toán bên bán, về bản chất khoản tiền bao thanh toán chính là doanh thu trong hoạt động kinh doanh của khách hàng. Do đó, việc quy định khách hàng là bên bán sử dụng khoản tiền bao thanh toán để thanh toán, chi trả cho các giao dịch thanh toán bằng ngoại tệ sẽ gây khó khăn cho khách hàng. Ngoài ra, việc ứng trước bao thanh toán bằng đồng Việt Nam đối với các khoản phải thu bằng ngoại tệ gây rủi ro tỷ giá cho khách hàng.

Lãi suất và phí bao thanh toán

Lãi suất và phí bao thanh toán do đơn vị bao thanh toán và khách hàng thỏa thuận phù hợp với quy định của pháp luật.

Trường hợp thực hiện bao thanh toán hợp vốn, các bên tham gia bao thanh toán hợp vốn thỏa thuận mức phí bao thanh toán cho mỗi bên hợp vốn.

Khi đến hạn mà nợ, lãi bao thanh toán không được trả hoặc trả không đầy đủ theo thỏa thuận thì khách hàng phải trả lãi như sau:

a- Lãi trên nợ bao thanh toán theo lãi suất bao thanh toán đã thỏa thuận tương ứng với thời hạn bao thanh toán mà đến hạn chưa trả;

b- Trường hợp khách hàng không trả đúng hạn tiền lãi theo quy định tại điểm a khoản này, thì phải trả lãi chậm trả theo mức lãi suất do đơn vị bao thanh toán và khách hàng thỏa thuận nhưng không vượt quá 10%/năm tính trên số dư lãi chậm trả tương ứng với thời gian chậm trả;

c- Trường hợp nợ bao thanh toán bị chuyển nợ quá hạn, thì khách hàng phải trả lãi trên nợ bao thanh toán quá hạn tương ứng với thời gian chậm trả, lãi suất áp dụng không vượt quá 150% lãi suất bao thanh toán trong hạn tại thời điểm chuyển nợ quá hạn.

Trường hợp áp dụng lãi suất bao thanh toán điều chỉnh, đơn vị bao thanh toán và khách hàng phải thỏa thuận nguyên tắc và các yếu tố để xác định lãi suất điều chỉnh, thời điểm điều chỉnh lãi suất bao thanh toán. Trường hợp căn cứ các yếu tố để xác định lãi suất điều chỉnh dẫn đến có nhiều mức lãi suất bao thanh toán khác nhau, thì đơn vị bao thanh toán áp dụng mức lãi suất bao thanh toán thấp nhất.

Theo Chinhphu.vn